

Szokatlan ügyletek felismerésének szempontjai

A melléklet egységes szerkezetbe foglaltan tartalmazza valamennyi a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltató működési körét érintő, eddig a szakmai látókörbe került szokatlan ügyletekre figyelmeztető jelzéseket

1. Szokatlan készpénzügyletek

- 1.1. Szokatlanul nagy készpénzbetét elhelyezése vagy felvétele természetes személy által, különösen, ha az nem egyeztethető össze az ügyfél foglalkozásával.
- 1.2. Akár természetes személy, akár gazdasági társaság, egyéb szervezet esetében a készpénz be-, illetve kifizetésének hirtelen, jelentős megemelkedése.
- 1.3. Ügyfelek, akik több, viszonylag kisebb összegű készpénzt fizetnek be, amely befizetések azonban teljes összegükben jelentős értékűek.
- 1.4. Különböző valuták gyakori váltása.
- 1.5. Jelentős összegű készpénzmozgás egy előzőleg inaktív számlán.
- 1.6. Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben ugyanazon banknál nagy összegű készpénzműveletet, valutaműveletet hajtanak végre.
- 1.7. Rendszeres készpénzes tranzakciók közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.
- 1.8. Azonnali készpénz ki- és befizetés tényleges készpénzmozgás nélkül úgy, hogy az ügyletek több ügyfél számláját érintik.
- 1.9. Rendszeres, jelentős összegű, ún. „zsákos” befizetések.

2. Szokatlan ügyletek fizetési számlákkal összefüggésben

- 2.1. Az ügyfél több fizetési számlával is rendelkezik anélkül, hogy ezt üzleti tevékenysége indokolná, és a fizetési számlák között gyakran fordul elő átvezetés racionális indok nélkül.
- 2.2. Gazdasági társaság, egyéb szervezet részére vezetett fizetési számlán lévő pénzmozgás nem utal üzleti tevékenységre, azonban a fizetési számlán jelentős összegeket írnak jóvá vagy arra jelentős összeget utalnak át.
- 2.3. Természetes személyek részére vezetett lakossági bankszámlán üzleti tevékenységet folytatnak.
- 2.4. Természetes személyek részére vezetett fizetési számlán lévő pénzmozgás nem illeszkedik az ügyfél jövedelméhez és korábbi tranzakciós szokásaihoz.
- 2.5. Jelentős összeg elhelyezése azonos számlára több személy által.
- 2.6. Ugyanarra a számlára többen, esetleg rendszeresen utalnak kisebb értékben, amely átutalások összességükben jelentős összeget tesznek ki. A jóváírt összegeket tovább utalják egy harmadik számlára.

2.7. Nagy összegű készpénz letétbe helyezése, melyet fedezetként ajánl fel a fizetési számla tulajdonosa.

2.8. Betételhelyezés a számlán, majd az összeg azonnali átutalása más számlákra.

2.9. Gazdasági társaság részére vezetett számlára folyamatosan jelentős összegű forgalmi adó visszatérítések kerülnek jóváírásra.

2.10. A gazdasági társaság pénzforgalmának nagysága – a számlaforgalom alapján – nincs összhangban a megfizetett adó mértékével

2.11. Az ügyfél fizetési számláin az ügyletek számának, illetőleg értékének hirtelen növekedése.

2.12. A gazdasági társaság tevékenységének és ezzel összefüggően a fizetési számlán látható ügyleteknek a gazdasági társaság addigi profiljába nem illő változása.

2.13. A gazdasági társaság üzleti tevékenységének gyakori változtatására lehet következtetni a számlaforgalmi adatok alapján. (A számlaforgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a számlatulajdonos gazdasági társaság eddig pl. élelmiszeripari kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságokkal állt kapcsolatban, hirtelen azonban számítástechnikai eszközök kereskedelmével foglalkozó gazdasági társaságok lettek az üzletfelei).

2.14. A nagy összegű átutalást aznap, vagy a következő banki napon készpénzfelvétel követi.

2.15. A fizetési számláról készpénzt felvevő személyt egy, vagy több személy kíséri, vagy a bankfiók előtt várja.

2.16. A fizetési számláról készpénzt felvevő személy nem ismeri a számlán végrehajtott ügyletek célját, hátterét. Az ügyletek forrására vonatkozóan benyújtott dokumentumok tartalmának tekintetében nem rendelkezik ismeretekkel.

2.17. A fizetési számláról készpénzt felvevő személy már a jóváírás megtörténte előtt érdeklődik a bankfiókban az átutalás teljesüléséről.

2.18. „Láncátutalások”:

- az átutalási lánc elején valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság áll (honlap, valós székhely, telephelyek, üzleti partnerek),
- több gazdasági társaság közbeiktatásával, akár több fizetési számlán párhuzamosan átutalásokat hajtanak végre,
- a láncban szereplő gazdasági társaságok fizetési számláin a jóváírások és terhelések általában napon belül, vagy egy-két napon belül, azonos vagy hasonló összegekben történnek,
- ugyanazon gazdasági társaságtól érkezik a jóváírás, ugyanazon gazdasági társaság felé történik a terhelés,
- az átutalási lánc utolsó belföldi tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) fizetési számlájáról az összegeket átutalják külföldre vagy készpénzben felveszik,
- az átutalási lánc utolsó tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) folyamatos cseréje, akár havonta, negyedévente, a lánc további tagjai változatlanok.

2.19. A fizetési számlán szokásos gazdasági tevékenységre utaló átutalások nincsenek (pl. bérfizetés, közüzemi számlák).

2.20. Valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság fizetési számlájára, készpénzben, külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében fizetnek be jelentős összegeket.

2.21. Belföldi székhelyű hitelintézetnél vezetett fizetési számláról külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében, magyar állampolgárok által végrehajtott ügyletek eredményeként érkeznek jelentős összegű jóváírások.

2.22. Külföldről, külföldi székhelyű gazdasági társaságtól érkeznek a jelentős összegű jóváírások, amelynek magyar állampolgárok a tagjai, cégjegyzésre jogosultjai.

2.23. Belföldi székhelyű hitelintézetnél külföldi székhelyű gazdasági társaság részére vezetett fizetési számlára végrehajtott készpénzbefizetések, majd belföldi székhelyű gazdasági társaságok fizetési számláira történő jelentős összegű átutalások.

2.24. A felfüggesztett, törölt adószámú és kényszerszertörölt partnerekkel jelentős pénzforgalmat bonyolító (vagy velük korábban kapcsolatban álló) gazdasági társaságok jelentős összegű ügyletei különösen akkor, ha a fenti kockázatos gazdasági társaságok a beszállítók között rendszeresen, egymást követően cserélődnek.

3. Gazdasági társaságok szokatlan ügyletei

3.1. A gazdasági társaság tulajdonosa és /vagy vezető tisztségviselője megváltozik és az új tulajdonos/vezető tisztségviselő megjelenése (pl. hajléktalanok), kommunikációja vagy a külső jegyekből következtethető háttere, képességei összeegyeztethetetlenek a gazdasági társaság tevékenységével, illetve a tulajdonosváltást/vezető tisztségviselő váltását követően a gazdasági társaság pénzügyi tevékenysége hirtelen átalakul.

3.2. Olyan gazdasági társaság, amelynek pénzügyi mutatói racionális magyarázat, indok nélkül jelentősen különböznek hasonló gazdasági társaságokétól.

3.3. A gazdasági társaság fizetési számláján ugyanazon a napon több betétet helyeznek el különböző bankfiókoknál.

3.4. Olyan fizetési számla, amelyen a számlatulajdonos gazdasági társasággal, illetve annak korábbi tevékenységével össze nem egyeztethető átutalások vagy a racionális üzleti indokokat nélkülöző átutalások valósulnak meg (ki- és bejövő átutalások, különösen off-shore területekre, területekről).

3.5. Olyan fizetési számla, amely sok kisösszegű jóváírás érkezik, vagy amelyre kisebb összegekben, de nagy értékben készpénzt fizetnek be, és ezt követően a jóváírt teljes összeg átutalásra kerül, feltéve, hogy e tevékenység nem egyeztethető össze az ügyfél korábbi tevékenységével.

3.6. A gazdasági társaság gyakran nagy összegű készpénzbetéteket helyez el és nagy összegű a fizetési számlák egyenlege, de nem vesz igénybe más szolgáltatásokat.

3.7. Szokatlan pénzáttalások kapcsolódó fizetési számlák között, illetve olyan gazdasági társaságok fizetési számláin, amelyek között a gazdasági kapcsolaton kívül egyértelmű tulajdonosi összefonódások állnak.

3.8. A készpénzbefizetések mértéke, elhelyezésük és gyakoriságuk nem egyeztethető össze a társaság tevékenységével.

3.9. A gazdasági társaságnak olyan személy a vezető tisztségviselője (cégjegyzésre jogosultja) akinek megjelenése kommunikációja vagy a külső jegyekből következtethető háttere, képességei nyilvánvalóan nem teszik őt alkalmassá a gazdasági társaság vezetésére, különösen akkor, ha a fizetési számla felett rendelkezésre jogosult személy nem áll a gazdasági társaság alkalmazásában.

3.10. Egyazon személy vagy csoport rendelkezik több gazdasági társaság fizetési számlájával, számlái felett, és a számlákon rendszeresen a szokatlan pénzmozgások.

3.11. A számlán gyakran fordul elő átutalás létre nem jött szerződésre, illetve téves átutalásra hivatkozással.

3.12. A minimális tőkéjű társaság megalakulását követően kiemelkedő forgalmat bonyolít, nagy összegű hitelt kap más pénzügyi szolgáltatótól.

3.13. A gazdasági társaság részére rendszeresen és indokolatlanul nyújtott tagi kölcsönök, ha azok értéke szokatlanul magas.

3.14. Napon belül nyújtott folyószámla-hitel, melyet egy összegben átutalnak zárt, egymással tulajdonosi és finanszírozási kapcsolatban álló gazdasági társaságok számára valós gazdasági tartalom nélkül és a nap végén az összeg visszaérkezik az átutalást kezdeményező gazdasági társaság fizetési számlájára.

4. Befektetéssel kapcsolatos szokatlan ügyletek

4.1. A befektetési szolgáltatások iránti fokozott igény abban az esetben, amennyiben a befektetni szándékozott összeg legális forrása nem igazolható vagy a befektetési szolgáltatás igénybevétele az ügyfél üzleti tevékenységeinek nem összeegyeztethető.

4.2. Készpénzért nagyobb értékű értékpapír-mennyiség vásárlása, illetve vásárlás több részletben az azonosítási értékhatár alatt.

4.3. Értékpapírok vétele, eladása, birtokban tartása indokolatlanul, illetve szokatlan körülmények között, pl. az eladást a cég anyagi helyzete nem indokolja.

4.4. Olyan illikvid értékpapírok vétele-eladása, amely esetében nincs kialakult piaci árfolyam, illetve az publikus forrásból nem vagy nehezen ellenőrizhető, vagy az árfolyam nagyon volatilis és a tranzakció vagy tranzakciósorozat az ügyfél profiljába nem illeszkedik.

4.5. Olyan származékos ügyletekre adott megbízás, mely esetében az ügyfél, jellemzően ugyanazzal az ellenoldali megbízói körrel szemben, folyamatosan csak nyereséget, vagy csak veszteséget realizál.

4.6. Komplex, sok számlát és társaságot érintő, az ügyfél profiljába nem illő tranzakció kezdeményezése, mely esetében az ügyletsorozatba értékpapírokkal kapcsolatos megbízás is megjelenik.

4.7. Rendszeres üzleti megbízás veszteséges ügyletekre, főleg akkor, ha erre a kapcsolattartó kifejezetten felhívja az ügyfél figyelmét.

- 4.8. Kiemelkedő nagyságrendben, készpénzbefizetéssel kezdeményezett üzleti megbízások adása.
- 4.9. Több, egymással kapcsolatba hozható ügyfél (általában gazdasági társaság) által kezdeményezett, összefüggő üzleti megbízás adása, keresztkötések bonyolítása.
- 4.10. Ugyanazon ügyfél által indokolatlanul vezetett több értékpapírszámla, melyeken egyenként nem mutatható ki kiemelkedő forgalom, viszont összességében a befektetett összeg jelentős.
- 4.11. Ügyfél, aki indokolatlanul nagy összegű – mennyiségű – fizikai értékpapírral rendelkezik annak ellenére, hogy az értékpapír elektronikus tárolására lehetősége lenne.
- 4.12. Eladásokat követően a bevétel felvétele, vagy átutaltatása, majd ezt követően hasonló, vagy még nagyobb volumenű üzleti megbízás adása újabb befizetést követően.

5. Szokatlan hitelügyletek

- 5.1. Biztosíték ellenében hitelszerződés/kölcsönszerződés megkötésének kezdeményezése, ahol a biztosíték eredete ismeretlen, vagy a biztosíték nem felel meg az ügyfél vagyoni helyzetének.
- 5.2. Finanszírozás kérése pénzintézettől, amikor nem ismert az ügyfél pénzügyi hozzájárulásának forrása.
- 5.3. Hitelszerződés/kölcsönszerződés megkötésének kezdeményezése olyan esetben, amikor az ügyfél más számláin jelentősebb felhasználható összeg van.
- 5.4. Kölcsönből eredő pénzösszegek oly módon történő felhasználása, amely nem összeegyeztethető a kölcsön kinyilvánított céljával.
- 5.5. Off-shore társaság részére benyújtott kölcsönök iránti kérelem, vagy off-shore bank kötelezvényeivel biztosított kölcsön iránti kérelem.
- 5.6. Az ügyfél kölcsönre vonatkozólag kinyilvánított céljának nincs gazdasági értelme, vagy az ügyfél azt javasolja, hogy készpénzbiztosítékot nyújtson a kölcsönre, miközben megtagadja a kölcsön céljának feltárását.
- 5.7. Az ügyfél letéti igazolásokat vásárol, és azokat a kölcsön biztosítékául használja.
- 5.8. Az ügyfél a kölcsönt készpénzletétellel biztosítja.
- 5.9. Az ügyfél off-shore pénzügyi intézményben elhelyezett készpénzbiztosítékot használ a kölcsön megszerzéséhez.
- 5.10. A kölcsönből származó pénzösszegeket váratlanul off-shore területre irányítják.
- 5.11. Az ügyfél váratlanul – a szolgáltató által nem érzékelt gazdasági előzmény nélkül – a kölcsönt, vagy annak nagy részét visszafizeti.
- 5.12. Olyan személy fizeti vissza a hitelt, akivel az ügyfélnek nem volt (nincs) pénzügyi kapcsolata.

6. Szokatlan ügyletek nemzetközi tevékenységgel összefüggésben

- 6.1. Az ügyfél szokásos üzleti forgalmával össze nem egyeztethető nagy számlaegyenleg fenntartása, majd az összeg átutalása külföldre.

6.2. Olyan ügyfél, aki külkereskedelmi tevékenysége során az illető országokban szokásos fizetési módoktól rendszeresen eltér.

6.3. Olyan ügyfél, aki jelentős nagyságú pénzforgalmat bonyolít olyan országokkal, amelyek közismerten kábítószer-termeléssel vagy –kereskedelemmel hozhatóak kapcsolatba, különösen, ha az ügyfél üzleti profilja az illető országok gazdasági, kereskedelmi struktúrájától eltér.

6.4. „Shell” (fiktív) bankokat érintő ügyletek, amely bankok neve nagyon hasonló lehet egy nagy legális pénzintézet nevéhez.

6.5. Gyakori, vagy nagy összegű ügyletek, amelyekben off-shore bank is szerepel, és ezen ügyletek nem egyeztethetők össze az ügyfél ismert gazdasági tevékenységével.

6.6. Az ügyfél átutalásokat küld és fogad off-shore területekre, területekről, különösen, ha ezen átutalásoknak nincs üzleti indokuk, vagy ezen átutalások nem egyeztethetők össze az ügyfél gazdasági tevékenységével.

6.7. Rendszeresen ismétlődő átutalások természetes személy fizetési számlájáról (számláiról) off-shore területekre.

6.8 Átutalások „OSA” számlákra vagy számlákról.

7. Az együttműködés hiányából, elégtelenségéből eredő szokatlanság

7.1. Olyan gazdasági társaság, mely vonakodik attól, hogy teljeskörű információkat nyújtson gazdasági társaság üzleti céljáról, előző banki kapcsolatairól, tisztségviselőiről, igazgatóiról vagy tevékenysége végzésének helyéről.

7.2. Ügyfél, aki nem működik együtt ahhoz, hogy az ügyfél-átvilágítás során előírt adatok és dokumentumok tőle beszerzésére kerüljenek.

7.3 Az ügyfél nem működik közre a pénzeszköz forrására vonatkozó információ megadásában vagy kétséges tartalmú nyilatkozatot tesz.

7.4. A lehetséges kölcsönt igénylő ügyfél vonakodik attól, vagy megtagadja azt, hogy meghatározza a kölcsön célját vagy a visszafizetés forrását, vagy kérdéses célt és/vagy forrást jelöl meg.

7.5. Ügyfél, aki minimális, esetleg valótlanak tűnő információkat nyújt, vagy olyan információkat nyújt, amelyeket a bank nem tud könnyen ellenőrizni.

7.6. A lehetséges ügyfél vonakodik vagy megtagadja referenciák szolgáltatását, vagy a referenciákat nem lehet ellenőrizni, illetve nem lehet velük kapcsolatba lépni.

7.7. Olyan személy, aki felhívás ellenére nem tünteti fel múltbeli vagy jelenlegi munkaviszonyát a kölcsönkérelmen.

8. Szokatlan jellemzők vagy tevékenységek

8.1. A bankfiók helyétől távoli címen lévő ügyfél részére vezetett fizetési számla abban az esetben, ha közelebbi bankfiók is elérhető lenne, és nincs logikus magyarázat a távolabbi bankfiók választására.

8.2. Olyan ügyfél vagy fizetési számla, akinél/amelynél gyakran vannak nagy összegű készpénzbefizetés/készpénzkifizetés olyan bontatlan pénzszalagba csomagolva, amelyeket korábbi ügyletek során a bank vagy más bankok bélyegeztek le.

8.3. Az ügyfél szinte soha nem jön be a bankfiókba, hanem ún. pénzfutárok fizetnek be az ügyfél fizetési számlájára.

8.4. Ügyfél kockázatvállalása szokásaitól eltérő módon hirtelen megnő.

9. Szokatlan ügyletek életbiztosítással összefüggésben

9.1. Akár természetes személy, akár jogi személy esetében rendkívüli be- vagy kifizetések rövid időn belül történő jelentős megemelkedése.

9.2. Ügyfél profiljába nem illeszkedő, jelentős összegű készpénzbefizetés befektetési egységekhez kötött életbiztosítás esetén.

9.3. Rendszeres ügyletkötés közvetlenül az ügyfél-átvilágítási értékhatár alatt.

9.4. Olyan gazdasági társaság, amely vonakodik attól, hogy teljeskörű információkat nyújtson gazdasági társaság üzleti céljáról, előző banki kapcsolatairól, vezető tisztségviselőiről vagy tevékenysége végzésének helyéről.

9.5. Az ügyfél, aki minimális, esetleg valótlannak tűnő információkat nyújt, vagy olyan információkat nyújt, amelyeket a biztosító csak nehézségek árán tud ellenőrizni.

9.6. Az ügyfél pénzt kíván befizetni, és ragaszkodik hozzá, hogy az előírt nyilvántartási vagy jelentési űrlapokat ne töltsék ki.

10. Szokatlanság pénzváltási tevékenységgel összefüggésben

10.1. Az ügyfél szokatlanul nagy összegű készpénzt birtokol, és a készpénz mennyisége nem egyeztethető össze az ügyfél megjelenésével, viselkedésével.

10.2. Rendszeres, nagy összegű pénzváltás.

10.3. Ügyfél nem működik közre a pénzeszköz forrására vonatkozó információ megadásában vagy kétséges tartalmú nyilatkozatot tesz.

10.4. Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben nagy összegű váltást hajtanak végre.

10.5. Egymást követő ügyletek közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.

10.6. Ritkán használt valutanevek nagy összegű, vagy rendszeres váltása.

10.7. Ügyfél, aki vonakodik az ügyfél-átvilágításnak alávetni magát.

10.8. Az ügyfél pénzváltást kezdeményez értékhatár felett, de amikor tájékoztatják az ügyfél-átvilágítási kötelezettségről, visszaveszi a pénz egy részét, hogy az ügyletet közvetlenül a meghatározott küszöb alatt tartsa.

10.9. Kis címletű valuta váltása nagyobb címletre, vagy eladása, esetleg más valutanev egyidejű vásárlása.

11. Szokatlanság zálogtevékenységgel összefüggésben

11.1. Ügyfelek, akik záloghiteleiket hirtelen visszafizetik.

11.2. Ügyfelek, akik rendszeresen nagymennyiségű zálogtárgyat helyeznek zálogba, amelyek összességében kisebb értéket képviselnek, de együttesen nagyobb értékűek és jellemzően nem váltják ki azokat.

11.3. Ügyfelek, akik megjelenése azt a gyanút kelti, hogy a zálogba adott tárgy nem az ő tulajdonukat képezi.

11.4. Az ügyfél ruházata vagy viselkedése nem illeszkedik a zálogba adott tárgy minőségéhez, értékéhez.

11.5. Az ügyfél az azonosítás hallatán eláll az ügylettől.

11.6. Az ügyfél letéti igazolásokat vásárol, és azokat a kölcsön biztosítékául használja.

11.7. Más személy ésszerű magyarázat nélkül próbálja kiváltani a jelentős értékű zálogtárgyat.

12. „Hiányzó kereskedő” típusú ÁFA csalás gyanújának lehetséges indikátorai

12.1 Ügyféllel kapcsolatban

12.1.1. A gazdasági társaság racionális ok nélkül számos bel- és külföldi pénzügyi szolgáltatónál tart fenn több számlát.

12.1.2. A cégjegyzésre, a cég képviseletére jogosult személy hiányos ismeretekkel rendelkezik az általa képviselt gazdasági társaság tevékenységéről (pl. nincs információja a lehetséges üzleti partnerekről, a várható árbevételről, nyereségről, az alkalmazottak számáról.)

12.1.3. A cégjegyzésre, a cég képviseletére jogosult személy hiányos ismeretekkel rendelkezik azokról a termékekről és piacukról, amelyekkel, illetőleg ahol állítása szerint kereskedik, a számlanyitás során feltett kérdésekre önállóan nem tud válaszolni.

12.1.4. A „hiányzó kereskedő” típusú ÁFA-csalások előfordulása elsősorban a következő árutípusok kereskedelméhez, valamint tevékenységi körökhöz kapcsolódik:

12.1.4.1. nagykereskedelem,

12.1.4.2. valamennyi értékes, egyedileg nem azonosítható, nem romlandó, nagy tételben szállítható áruféleség,

12.1.4.3. az élelmiszer, a cukor, az édesség nagykereskedelem,

12.1.4.4. az élőállat- és a hús-, húskészítmény nagykereskedelme,

12.1.4.5. az elektronikai és egyéb háztartási cikk-, a számítógép, szoftver-, elektronikus, híradástechnikai berendezés és alkatrészei nagykereskedelme,

12.1.4.6. munkaerő-piaci szolgáltatás (munkaerő kölcsönzés),

12.1.4.7. hirdetési, reklám tevékenység, filmgyártás, forgalmazás,

12.1.4.8. fordított ÁFA hatálya alá nem tartozó mezőgazdasági termékek kereskedelme,

12.1.4.9. acél-, és egyéb fém termékek kereskedelme.

12.1.5. A gazdasági társaság fizetési számlájának forgalma nem egyeztethető össze tevékenysége természetével.

12.1.6. A gazdasági társaság külföldi állampolgárságú és állandó lakóhelyű ügyvezetőjének nincs belföldi bejelentett lakcíme, csak kézbesítési megbízottra vonatkozó adatok bejelentésére került sor, a kézbesítési megbízott több gazdasági társaság esetében is ellátja ezt a feladatot.

12.1.7. A vezető tisztségviselő és/vagy a fizetési számla felett rendelkezésre jogosult lakó-, tartózkodási helye, illetve a tevékenység végzésének helye, valamint a fizetési számla nyitásának és a tranzakciók végrehajtásának helye a vállalkozás székhelyétől eltérő régióban található.

12.1.8. A gazdasági társaság székhelye székhelyszolgáltatást nyújtó vállalkozás címén található.

12.1.9. Ugyanazon személy egyszerre, vagy összességében több jogi személy nevében nyit fizetési számlát. (A céghálózatok kialakításánál jellemző a több cég egyidejű alapítása és ezzel együtt járhat az egyszerre történő számlanyitás).

12.1.10. Az adott gazdasági társaság, és/vagy a gazdasági társaság tagjához, vezető tisztségviselőjéhez, tényleges tulajdonosához köthető további gazdasági társaságok szerepelnek a NAV honlapján található „Adóhiányosok, hátralékosok, végrehajtás alattiak”, valamint a „Felfüggesztett adószámok” vagy „Szankciós jelleggel törölt adószámok” menüpontok alatt szereplő adatbázisokban és rendszeres, jelentős összegű ügyleteket hajtanak végre a fizetési számlájukkal összefüggésben (a cégláncolatos ÁFA csalásokkal általában együtt járnak a „hiányzó” kereskedők, amelyek elérhetetlenné válnak az adóhatóság számára, illetve az olyan adózók, amelyeknél adóhiány kerül megállapításra és végrehajtási eljárás alá is kerülhetnek, így nagy valószínűséggel megjelennek az említett adatbázisokban).

12.2. Ügylettel kapcsolatban

12.2.1. Betételhelyezés a számlán, majd az összeg azonnali átutalása más számlákra.

12.2.2. A kereskedelmi tevékenység mértékével összhangban nem lévő nagyságú forgalmi adó visszatérítések.

12.2.3. Folyamatosan nagy összegű készpénz-felvételek.

12.2.4. Az ügyletek számának, illetőleg összértékének hirtelen növekedése.

12.2.5. A kereskedelmi tevékenységnek és ezzel összefüggésben végzett ügyletek a gazdasági társaság addigi profiljába nem illő változása.

12.2.6. Az üzleti tevékenységi terület gyakori változtatása a számlaforgalmi adatok módosulása alapján (a fizetési számla forgalmi adatai alapján megállapítható, hogy eddig pl. élelmiszeripari kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságokkal állt kapcsolatban, hirtelen azonban számítástechnikai eszközök kereskedelmével foglalkozó gazdasági társaságok lettek az üzletfelei).

12.2.7. Az átutalást aznap, vagy a következő banki napon készpénzfelvétel követi.

12.2.8. A készpénzt felvevő személyt egy, vagy több személy kíséri, vagy a bankfiók előtt várja.

12.2.9. A készpénzt felvevő személy nem ismeri az üzleti megbízások célját, hátterét.

12.2.10. A készpénzt felvevő személy már a jóváírás megtörténte előtt érdeklődik a bankfiókban az átutalás teljesüléséről.

12.2.11. Láncátutalások:

12.2.11.1. Az átutalási lánc elején valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság áll (honlap, valós székhely, telephelyek, üzleti partnerek),

12.2.11.2. Több gazdasági társaság közbeiktatásával, akár több fizetési számlán párhuzamosan átutalásokat hajtanak végre,

12.2.11.3. A láncban szereplő gazdasági társaságok fizetési számláin a jóváírások és terhelések általában napon belül, vagy egy-két napon belül, azonos vagy hasonló összegekben történnek,

12.2.11.4. Ugyanazon gazdasági társaságtól érkezik a jóváírás, ugyanazon gazdasági társaság felé történik a terhelés,

12.2.11.5. Az átutalási lánc utolsó belföldi tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) fizetési számlájáról az összegeket átutalják külföldre vagy készpénzben felveszik,

12.2.11.6. Az átutalási lánc utolsó tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) folyamatos cseréje, akár havonta, negyedévente, a lánc további tagjai változatlanok.

12.2.12. Szokásos gazdasági tevékenységre utaló átutalások nincsenek (pl. bérfizetés, közüzemi számlák).

12.2.13. Valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság fizetési számlájára:

12.2.13.1. Készpénzben, külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében fizetnek be jelentős összegeket,

12.2.13.2. Belföldi székhelyű hitelintézetnél vezetett fizetési számláról külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében, magyar állampolgárok által végrehajtott tranzakciók során érkeznek jelentős összegű jóváírások,

12.2.13.3. Külföldről, külföldi székhelyű gazdasági társaságtól érkezik az átutalás, amelynek magyar állampolgárok a tagjai, cégjegyzésre jogosultjai.

12.2.14. Belföldi székhelyű hitelintézetnél külföldi székhelyű gazdasági társaság részére vezetett fizetési számlára végrehajtott készpénzbefizetések, majd belföldi székhelyű gazdasági társaságok fizetési számláira történő átutalások.

12.2.15. A felfüggesztett, törölt adószámú és kényszertörölt partnerekkel jelentős pénzforgalmat bonyolító ügyfelek.

13. A „social engineering” (SEF) csalások, mint a pénzmosás elkövetésének új elkövetési magatartási típusa és fontosabb jellemzői

A „social engineering” (pszichológiai manipuláció, az emberek bizalomra való hajlamának manipulatív kihasználása) csalás lényege, hogy a bűnelkövetők manipulálva az embereket bizalmas információkhoz jutnak hozzá, például jelszavakhoz, banki adatokhoz. Sokszor a cél a számítógéphez

való hozzáférés, amely révén kémszoftverek telepítésével, vagy más módon átveszik az irányítást a gép felett és akár nem kívánt műveleteket hajtanak végre az internetbank rendszerében. A módszer azért is rendkívül hatékony, mivel ötvözni képes a klasszikus csalás (pszichológiai ráhatás, manipuláció, elhitetni az áldozattal, hogy egy barátja, főnöke kommunikál vele) és a hackertámadás eszközeit. Abban ugyanis minden biztonsági szakértő egyetért, hogy a legmodernebb védelmi technológia is kevés, ha megfelelkezik a leggyengébb láncszemről, az emberi faktorról.

A SEF elsősorban a pszichológiát, az emberek manipulálást alkalmazza, és az esetek döntő többségében vegyíti a kiberbűnözés technikáival is.

A „social engineering” csalás jelenségének magas pénzmosási kockázata egyfelől tetten érhető az okozott kár nagyságában, az elkövetés globális jellegében, valamint abban, hogy a tapasztalatok szerint az elkövetés módja egyre kifinomultabbá válik. A globális jelleg, valamint az elkövetés jellemzői (megbízásra cselekvés, jutalékért végrehajtott tranzakciók, tranzit számlák igénybevétele a csalás bűncselekménnyel szerzett vagyon elrejtése érdekében) pedig általában felvetik a bűnszervezet jelenlétének és a külföldön elkövetett alapbűncselekményből származó pénzeszközök tekintetében a pénzmosás Magyarországon történő elkövetésének gyanúját is.

A SEF jellegű ügyletek jellemzője, hogy az alapbűncselekmény elsősorban egy másik uniós tagállamban történik, a SEF-jelenség globális jellegét mutatja az Európai Unión kívüli károsultak megjelenése.

A SEF-jellegű csalások megelőzésében az időtényezőnek kulcsszerepe van. Biztosítani kell a gyors eljárást és azt, hogy a bűncselekményből származó összegek felett az elkövetők ne tudjanak rendelkezni (ennek eszközei: felfüggesztés, lefoglalás, zárlat, nemzetközi jogszegély.)

A PTEI az elemzés körébe vont ügyek esetében az alábbi pénzmosásra utaló indikátorokat tárta fel:

- Külföldön (általában az Európai Unió valamely tagállamában) bejegyzett gazdasági társaság által, ugyanazon államban bejegyzett hitelintézetnél vezetett fizetési számlájáról jelentős összeg kerül átutalásra egy összegben vagy több nagyobb tételben.
- Az átutalt összeg a rendelkezésre álló információk szerint csalás elkövetéséből származik.
- Az összeggel megkísérelnek rendelkezni. A teljes összeg azonnali továbbutalásának, illetve készpénzben történő felvételének szándéka megjelenik.
- A fizetési számla tulajdonosának kommunikációja, viselkedése, megjelenése nem összeegyeztethető a jóváírt összeg nagyságával. (Stróman jellegű tevékenység ellátása, jutalékért cserébe végrehajtott tranzakciók.)
- Az érintett jogi személy székhelyszolgáltató címen került bejegyzésre.
- A PTEI számára rendelkezésre álló bűnügyi adatbázisokból származó releváns információk (büntetett előélet, folyamatban lévő büntetőeljárások).
- A PTEI adatbázisában meglévő releváns információk.
- Feltehetően hamis, hamisított iratok használata az ügyletek során.

Összegzőként elmondható, hogy a SEF megjelenését észlelve a hatóságok és a szolgáltatók áttekintették gyakorlatukat és megértették, hogy – figyelemmel az új típusú kockázatokra is – a

korábbi gyakorlatot módosítani kell a sikeres pénzmosás elleni küzdelem és a vagyonvisszaszerzés érdekében. Ennek céljából a következő rutin került kialakításra a SEF bűncselekményekkel érintett ügyek vonatkozásában:

1. Valamennyi elérhető információ összegyűjtése a lehető legpontosabb, legteljesebb képet nyújtó tényállás magalkotása érdekében. Ez különösen a szolgáltató azonnali megkeresését, az információk pontosítását, kiegészítését jelenti.
2. Az így beszerezett és rendelkezésre álló információkról az érintett külföldi FIU/FIU-k azonnali tájékoztatása, illetve megkeresése. A külföldi FIU teljes körű tájékoztatása a nemzetközi bűnügyi jogsegély iránti kérelemre vonatkozó információkról szóló tájékoztatást is tartalmazza, valamint a PTEI minden esetben előzetes hozzájárulást kér a külföldi FIU-tól, hogy a választ jogosult legyen továbbítani.
3. Az információ-továbbítás feltételeinek fennállása esetén valamennyi információ továbbítása a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnak pénzmosás gyanúja miatt büntetőeljárás kezdeményezése céljából. A büntetőeljárás keretein belül lehetőség nyílik a csalás bűncselekményből származó összeg biztosítására.

14. A külföldön bejegyzett szervezetekkel összefüggésben felmerült kockázatok

A szolgáltatók az ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtása, így az azonosítás, a személyazonosság igazoló ellenőrzése, illetve a monitoring tevékenység során fordítsanak fokozott figyelmet a külföldön, különösen az ún. „offshore” területeken bejegyzett szervezetek tekintetében. A bejegyzés helyétől függetlenül indokolt a külföldön bejegyzett szervezet Magyarországon történő számlanyitásának indokoltságát vizsgálni. Természetesen számos esetben gazdaságilag, pénzügyileg indokolt és racionális, hogy a külföldi szervezet magyarországi székhelyű szolgáltatóval létesít üzleti kapcsolatot. Szükséges ugyanakkor az üzleti kapcsolat fokozott és folyamatos figyelemmel kísérése, monitorozása ezekben az esetekben.

A bejelentésekben szereplő információk és a PTEI elemző-értékelő tevékenysége alapján, különösen az ún. „offshore” területeken bejegyzett szervezetekkel összefüggésben az alábbiak állapíthatók meg.

Az ún. „offshore” társaságok, egyéb szervezetek (továbbiakban: „offshore” társaság) alkalmazásának, felhasználásának alapvető céljai:

- az adófizetési kötelezettség elmulasztása vagy a fizetendőnél jelentősen kisebb mértékben történő teljesítése;
- az anonimitás biztosítása;
- az „offshore” társaságok fizetési számláin megjelenő pénzeszközök forrásának, így különösen bűncselekményből való származásának elfedése;
- a bűncselekményekből származó pénzeszközök visszajuttatása a gazdasági tevékenységbe.